

[Poul Schlüter.]

Men så kom altså de to folketingsmedlemmer valgt i Grønland og på Færøerne og pegede på hr. J. O. Krag som leder af en socialdemokratisk regering, og derved fik hr. J. O. Krag 89, men ikke halvdelen af tingets medlemmer bag sig. Det er naturligvis de grønlandske og de færøske folketingsmedlemmers grundlovmæssige ret, men også deres politiske ansvar at sikre dannelsen af en socialdemokratisk regering. Men så skal det også tilføjes, at derefter er det statsministerens ansvar, hvis der gennemføres en politik, som kun bygger på en enkelt stemmes flertal, og på trods af at S og SF fik en ringere tilslutning den 21. september end K, V og R. Ét er at danne regering på en enkelt stemmes overvægt, et andet at gennemføre storpolitiske enkeltsager med knebent flertal, f. eks. nationaliseringer eller andre drastiske omvæltninger. En sådan kurs vil vi advare statsministeren imod. Statsministeren oplevede jo også i et par timer i forgårs, at hans enmandsflertal i bogstaveligste forstand var afvæbnet.

Vi møder statsministeren og hans regering med en blanding af god vilje og skepsis. Den gode vilje, fordi vi anser det for at være vor parlamentariske pligt, skepsis, fordi vi kender statsministeren og husker de fristelser, han faldt for, da han sidste gang havde et flertal med SF. Jeg synes egentlig, at statsministeren på grundlag af valgresultatet burde vise en vis ydmyghed over for de store opgaver, han nu skal prøve at løse. Men jeg kan måske sige i al fredsommelighed, at det vel kræver en personlighedsfortrængning, som statsministeren nok ikke er i stand til at levere.

Valgresultatet pålægger alle fem partier her i salen en ganske særlig forpligtelse om mådehold og forstandighed. Derfor vil jeg også fremhæve, at vi agter at søge at udnytte vore mandater til at skaffe størst mulig indflydelse for vore synspunkter. Men statsministeren kan ikke vælge at samarbejde til hvilken side hver anden gang alene efter hans eget frie valg. Sådan kan det ikke forme sig. Og det kan heller ikke gavne samarbejdsmulighederne, hvis regeringen vil byde tinget eller samfundet de arbejdsvilkår, som regeringen dikterede under behandlingen af det første lovforslag, der allerede er gennemtruffet.

Så vil jeg gerne vende mig til det udenrigspolitiske afsnit i statsministerens tiltrædelsestale. Der udtrykkes klart et håb om fortsat bred enighed om de væsentlige træk i den danske udenrigspolitik. Jeg håber, at der også er vilje. Det har vi. Vi ser det som uhyre vigtigt, at der etableres et nært samarbejde om disse afgørende spørgsmål for vort land.

Jeg anser det for en hovedsætning i talen, at regeringen udtrykker, at man ikke ser noget sikkerhedspolitisk alternativ til NATO. Det er vi enige i, og vi er glade for den klare og præcise erkendelse. Vi ønsker ingen letsindige eksperimenter i den danske udenrigspolitik; det har vi ikke styrke til. Det må først og fremmest være opgaven, at vi søger at tage vare på vor egen sikkerhed. Det kan være svært nok for et mindre land.

Men så siger man i talen, at regeringen vil søge snarest at etablere gensidig diplomatisk forbindelse med Nordvietnam. Jeg går ud fra, at det ikke betyder, at man vil afbryde de diplomatiske forbindelser med Sydvietnam, således som SF har forlangt det. I motiveringen for dette standpunkt siger man, at et sådant skridt vil bringe Danmark på linje med Norge og bidrage til fremme af freden. Det første synes jeg er forkert udtrykt. Norge har jo ikke bevæget sig i denne sag, siden den norske regering blev dannet den 17. marts. Det andet er et postulat. Jeg ville da ønske, det var realistisk; men jeg tror ikke, det er realistisk, at Danmark har mulighed for afgørende at bidrage til at fremme freden i Sydøstasien. Gid det var så vel! Jeg må vel også have lov at gå ud fra, at Danmark ikke skal optage diplomatisk forbindelse før Norge, og jeg håber, at tidspunktet vil afhænge af en saglig udenrigspolitisk vurdering.

Der er nær sammenhæng mellem udenrigspolitikken på den ene side og forsvars- og sikkerhedspolitikken på den anden. Derfor må jeg sige, at det er uden glæde, vi i mit parti hilser bebudelsen af, at man vil genfremsætte socialdemokratiets forslag til en forsvarsreform. Både fra de fleste politiske og fra alle sagkyndige sider er dette forslag mødt usædvanlig afvisende og har fået en usædvanlig hård medfart. Det betyder da også, at vi ville få en svag øjeblikkelig dækningsstyrke, at det danske NATO-medlemskab let blev illusorisk, og at det fik konse-